

NAZIV PROJEKTA: Projekat istraživanja i proizvodnje ugljovodonika u podmorju Crne Gore	
OPIS PROJEKTA	<p>Vlada Crne Gore je u saradnji sa norveškim ekspertima uredila oblast istraživanja i proizvodnje nafte i gasa. U avgustu 2010. godine usvojen je Zakon o istraživanju i proizvodnji ugljovodonika (u potpunosti usklađen sa odgovarajućom direktivom EU).</p> <p>Veliki broj inostranih kompanija je iskazao interesovanje i spremnost da investiraju u projekte istraživanja nafte i gasa u crnogorskom podmorju.</p> <p>U cilju uspješnije realizacije projekta otvorena je Data Room gdje je uz ispunjenje određenih uslova dozvoljen pristup svim potencijalnim investitorima, dok se na sajtu www.petroleum.me mogu naći sve relevantne informacije i dokumenta kada je oblast nafte i gasa u Crnoj Gori u pitanju.</p> <p>Ministarstvo ekonomije je objavilo Javni poziv za dostavljanje ponuda za dodjelu Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika u podmorju Crne Gore.</p> <p>Pripremljeni su pozakonskih akata kojima će se definisati postupci operacija sa ugljovodonicima. Namjera Vlade je da se kroz zakone i podzakonske akte definiše što više aspekata postupka istraživanja nafte i gasa, kako se o istima ne bi eventualno pregovoralo u toku tenderskog postupka. Na taj način će se stvoriti jednaki uslovi za sve buduće koncesionare, transparentnost i stabilnost čitavog postupka počev od dodjeljivanja ugovora, vršenja istraživanja i eventualne proizvodnje nafte i gase, kao i ubiranja prihoda po tim osnovama.</p>
STATUS REALIZACIJE PROJEKTA	<p>Na sjednici od 26. decembra 2013. godine Vlada Crne Gore je donijela zaključak kojim se produžava rok trajanja Javnog poziva za dostavljanje ponuda za dodjelu Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, do 15. maja 2014. godine. Prvi rok za dostavljanje ponuda bio je 28. februar. Produženjem roka obezbijeđeni su preduslovi kako bi se definisao predlog Ugovora o koncesiji sa pridadajućim aneksima (Ugovor o računovodstvenim operacijama i Ugovor o zajedničkim operacijama), utvrdio Predlog zakona o porezu na upstream industriju ugljovodonika, i omogućilo naftim kompanijama da izvrše evaluaciju perspektivnosti koncesionih područja, kao i ekonomsku evaluaciju projekta.</p> <p>Vlada Crne Gore je na sjednici od 30. januara 2014. godine usvojila modele Ugovora o koncesiji za proizvodnju ugljovodonika, Ugovora o računovodstvenim operacijama i Ugovora o zajedničkim operacijama, koji će biti dostavljeni naftnim kompanijama. Takođe, Vlada je donijela Uredbu o načinu obračuna i plaćanja naknade za proizvodnju nafte i gasa, na osnovu koje se vrši obračun dvije vrste naknada: naknade za proizvodnju i naknade za površinu obuhvaćenu ugovorom o koncesiji.</p> <p>Ministarstvo ekonomije je u postupku objavljivanja pravilnika kojima se definiše plan razvoja i proizvodnje ugljovodonika, bušenje bušotina i izgradnja postrojenja</p>
PLANIRANE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU U 2014. GODINI I ROKOVI REALIZACIJE	<ul style="list-style-type: none"> • Definisanje tima za evaluaciju ponuda i institucionalnih pretpostavki za procjenu Ugovora • Završetak tenderske procedure - 15. maja 2014. godine • Potpisivanje Ugovora sa investitorima

NAZIV PROJEKTA: TAP-IAP (jadransko-jonski gasovod)	
OPIS PROJEKTA	Trans Adriatic Pipeline (TAP) je gasovod koji preko Grčke, Albanije, Jadranskog mora, i italijanske oblasti Pulja omogućava transport gasa iz Kaspijskog regiona u Zapadnu Evropu. Projekat je zamišljen da kroz diversifikaciju pravaca snabdijevanja gasom poboljša sigurnost u snabdijevanju Evrope. TAP će otvoriti južni koridor snabdijevanja Evrope gasom i biće otvoren za sve izvore gasa, a ne samo za snabdijevanje gasa iz azerbejdžanskog Shah Denis gasnog polja. U decembru 2013. godine je u Bakuu, Azerbejdžan, donešena konačna odluka o ulaganju u ovaj projekat. Takođe, u Bakuu su zvaničnici iz regije potpisali Memorandum o razumijevanju između Azerbejdžana, Albanije, Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Crne Gore o saradnji na projektu pokretanju izgradnje Transjadranskog gasovoda.
STATUS REALIZACIJE PROJEKTA	<p>Prvi nacrt Studije izvodljivosti IAP-a je već urađen od strane konsultanta COWI-ja, tako da će prezentacija finalna verzije biti tokom februara ove godine. Za potrebe izrade Studije, Crna Gora je načelno prihvatila varijantno rješenje trase IAP koje bi trebalo da bude na relaciji, Anomalsko polje (Ulcinj), Bar, odatle podvodnom dionicom do Luštice, zatim preko Luštice ponovo ispod mora ka Hrvatskoj (Varijanta D-MN). Radi se o načelnoj saglasnosti neophodnoj za izradu fisibiliti studije, dok će konačna trasa biti usaglašena sa budućim investitorom, prostorno planskim dokumentima, i u skladu sa zakonskom procedurom. Ministarstvo ekonomije je Nacrt studije izvodljivosti sa pratećim dokumentima, kao i Nacrt studije procjene uticaja na životnu sredinu i društvo dostavilo nadležnim državnim institucijama i lokalnim samoupravama na davanje mišljenja.</p> <p>Studija izvodljivosti će sadržati i predlog biznis modela za razvoj projekta, pri čemu su sledeći biznis modeli uzeti u razmatranje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. IAP – kao jedinstveni projekat koji bi formirao SPV (special purpose vehicle), za početak sastavljen od država učesnica kao akcionara, a zatim bi SPV obezbijedio finansijsku konstrukciju za realizaciju projekta kroz privlačenje sponzora/investitora projekta. 2. Posebni separadni IAP sekcije projekti, kroz koji bi se svaka sekcija posmatrala kao poseban projekat (npr. Sekcija kroz Crnu Goru), i gdje bi finansiranje bilo zasnovano na svakoj sekciji ponaosob. 3. Crna Gora je u okviru 10.kruga WBIF (Western Balkan Investment Framework) dobila grant u iznosu od 550.000,00 eur za izadu Master Plana Gasifikacije Crne Gore.
PLANIRANE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU U 2014. GODINI	<ul style="list-style-type: none"> • Definisanje neophodnih pretpostavki za realizaciju projekta (zemlje regiona, fnansiranje, biznis model i prostorno planske pretpotavke) • Izrada Mster plana gasifikacije Crne Gore

NAZIV PROJEKTA: Izgradnja II Bloka TE Pljevlja	
OPIS PROJEKTA	<p>U Ministarstvu ekonomije su 31.oktobra t.g. javno otvorene ponude za realizaciju projekta Blok II TE "Pljevlja". 9 kompanija je dostavilo ponudu. Kompanije iz Kine: China Machinery Engineering Corporation (CMEC), China Gezouba Group International Engineering Company (CGGC), TBEA Shenyang Transformer group Co.LTD, Powerchina - Hubei Electric Power Survey & Design Institute, China Nationaly Electric Engineering Co. Ltd., CNEEC kao i kompanije iz Evrope: Škoda Praha, Češka; Istroenergo Group – IEG, Slovačka; Mješovitim konzorcijum firmi iz Poljske i Rusatom Overseas, Rusija.</p> <p>Nova jedinica treba da bude snage u opsegu 220-300MW, na lokaciji postojeće jedinice TE "Pljevlja"-I. Neto električna efikasnost Bloka II ne može biti manja od 38%, dok je projektom predviđena i obavezna toplifikacija Pljevalja. Novi blok će se graditi uz primjenu najsavremenije tehnologije i u skladu sa najnovijim uslovima za zaštitu okoline prema normama EU i Crne Gore. Plan je da se Projekat realizuje kroz međudržavni ugovor, pri čemu će obaveza ponuđača biti da obezbijedi određena kreditna sredstva ili da, u određenom procentu uz finansiranje projekta, ponudi opciju zajedničkog ulaganja, odnosno da bude industrijski i finansijski partner EPCG za realizaciju projekta.</p> <p>U užu krug ušle su četiri kompanije: Škoda Praha, Powerchina Hubei Electric Power Survey & Design Institute, Istroenergo Group IEG Slovakia-SES Tlmace i China Machinery Engineering Corporation (CMEC)</p>
STATUS REALIZACIJE PROJEKTA	<p>Članovi Radne grupe koju čine predstavnici Elektroprivrede Crne Gore, Ministarstva ekononije i pljevaljskog Rudnika uglja, u decembru prošle godine obavili su razgovore sa predstavnicima ove četiri kompanije kako bi od predstavnika pomenutih kompanija, zatražili dodatna pojašnjenja predloženih rješenja, shodno definisanim kriterijumima, a u cilju dodatne evaluacije dostavljenih planova. Radna grupa je izradila analizu održivosti kojom se precizira ekonomska opravdanost svakog od četiri projekta pojedinačno. Detaljna informacija i analiza održivosti dostavljena je Odboru direktora EPCG na evaluaciju i odobrenje.</p>
PLANIRANE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU U 2014. GODINI	<ul style="list-style-type: none"> • Definisanje odluke o najboljim ponudama i realizaciji projekta od strane EPCG po modelu koji omogućava najbržu realizaciju i najbolje energetske i ekonomske performanse projekta • Potpisivanje ugovora sa najboljim ponuđačem • Obezbjeđivanje prostorno planskih pretpostavki za dalju realizaciju projekta • Definisanje institucionalnog mehanizma koji omogućava efikasnu realizaciju projekta na relaciji RUP i EPCG • Definisanje međudržavnog sporazuma • Pocetak realizacije projekta

NAZIV PROJEKTA:**Davanje koncesija za male hidroelektrane****OPIS PROJEKTA**

U skladu sa opredjeljenjem da se optimalno valorizuje raspoloživi hidropotencijal u Crnoj Gori, sprovedena su tri tenderska postupka za davanje koncesija za korišćenje vodnog energetskog potencijala za proizvodnju električne energije u malim hidroelektranama.

Trenutno se sprovodi 9 ugovora o koncesiji, kojima je predviđena izgradnja 26 mHE, ukupne instalisane snage oko 45 MW, sa planiranom godišnjom proizvodnjom od oko 146 GWh. Vlada Crne Gore je u 2013.godini raskinula 4 Ugovora o koncesiji.

U skladu sa Zakonom o energetici i Pravilnikom o kriterijumima za izdavanje energetske dozvole, sadržini zahtjeva i registru energetske dozvola iz 2010. godine, Ministarstvo ekonomije je omogućilo posebnu proceduru za izgradnju energetske objekata, u koje spada i izgradnja malih hidroelektrana instalisane snage do 1 MW na osnovu energetske dozvole. Do sada je donijeto 9 rješenja o izdavanju energetske dozvole za izgradnju mHE, a na osnovu njih potpisano 4 ugovora o koncesiji za izgradnju mHE.

STATUS REALIZACIJE PROJEKTA***Davanje koncesija na osnovu Javnog poziva raspisanog 11.07.2013. godine***

Ministarstvo ekonomije je 11. jula 2013. godine objavilo novi tender za davanje koncesija za izgradnju mHE na 8 vodotoka, i to: Bukovica, Bijela, Bistrica (pritoka Ljuboviđe), Kraštica, Velička rijeka, Đurička rijeka sa pritokama, Kaludarska i Vrbnica.

Krajnji rok za podnošenje ponuda je bio 18.11.2013. godine. Ponude je blagovremeno dostavilo 8 ponuđača. Dostavljeno je ukupno 10 ponuda za 5 vodotoka.

Nakon završenog vrednovanja ponuda Tenderska komisija je krajem godine objavila rang listu ponuđača;

- Konzorcijum Interenergo je stekao status prvorangiranog ponuđača za vodotok Vrbnica, a drugorangirani ponuđač Energie Zotter Bau GmbH & Co KG-Judenburg, Austrija.
- Konzorcijum „Hydro Bistrica“ kao jedini ponuđač za vodotok Bistrica, stekao je status prvorangiranog.
- Status prvorangiranog ponuđača za vodotok Đurička rijeka sa pritokama, stekao je ponuđač Konzorcijum „Plava Hydro Power“.
- Status prvorangiranog ponuđača za vodotok Kaludarska stekao je ponuđač „Hidroenergija Montenegro“ DOO, Berane.

Prema dostavljenim idejnim rješenjima prvorangiranih ponuđača ukupna instalisana snaga na vodotocima je 11.672 MW, sa procijenjenom ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije od 42.128 GWh a vrijednost predviđenih investicija dostavljenim idejnim rješenjima iznosi 25.824.900,00 €.

Davanje koncesija na osnovu pokrenute samoinicijative za raspisivanje Javnog poziva za Kutsku i Mojansku rijeku

Ministarstvu ekonomije je društvo GREEN SOLUTIONS DOO Podgorica podnijelo inicijativu za pokretanje postupka davanja koncesija na vodotocima Kutska i Mojanska rijeka u Opštini Andrijevica. Javni oglas za davanje koncesija za korišćenje vodotoka Kutska i Mojanska rijeka za izgradnju malih hidroelektrana objavljen je 22.11.2013. godine, sa krajnjim rokom za dostavljanje ponuda 23.12.2013. godine.

Ponude za oba vodotoka je dostavio samo jedan ponuđač Konzorcijum „Kutska i Mojanska“ koga čine sljedeći članovi: Green Solutions doo, Podgorica; Popović Elektro Sistem doo, Podgorica i Hidroenergija Montenegro doo, Berane. Tenderska komisija je nakon završenog postupka ocjene ponuda krajem godine utvrdila rang liste za oba vodotoka. Status prvorangiranog ponuđača za vodotoke Kutska rijeka i Mojanska stekao je Konzorcijum „Kutska i Mojanska“ .Prema dostavljenim idejnim rješenjima prvorangiranog ponuđača ukupna instalisana snaga na vodotocima je 8,592 MW, sa procijenjenom ukupnom godišnjom proizvodnjom električne energije od 34,3 GWh.

PLANIRANE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU U 2014. GODINI

- **Potpisivanje Ugovora o koncesiji na osnovu Javnog poziva raspisanog 11.07.2013. godine**
- **Raspisivanje Tendera za vodotoke koji nijesu dodijeljini tokom prethodnih tenderskih procedura**
- **Aktivnosti na odabiru novih lokacija koje će biti ponuđene na tenderu**

NAZIV PROJEKTA:**Projekat povezivanja Crne Gore i Italije podmorskim kablom jednosmjerne struje****OPIS PROJEKTA**

Projekat povezivanja Crne Gore i Italije podmorskim kablom jednosmjerne struje predviđa:

- izgradnju podmorskog kabla jednosmjerne struje kapaciteta 1.000MW između Italije i Crne Gore sa pripadajućim konvertorskim postrojenjima (investicija vrijedna preko 758 mil EUR koja predstavlja obavezu Terne),
- izgradnju 400 KV trafostanice Lastva sa priključnim dalekovodima i dalekovoda od Lastve do Pljevalja (investicija vrijedna oko 105 mil EUR i predstavlja obavezu CGESa),
- izradnju 400 KV dalekovoda prema Srbiji i/ili Bosni i Hercegovini.

Očekivani rokovi za realizaciju projekt odnosno puštanje infrastruktura u rad, su krajem 2016. godine.

Očekivane koristi od projekta:

- dobija se, bez ulaganja u sam podmorski kabl, 20% kapaciteta i prihoda od eksploatacije kabla, koja se može procijeniti na najmanje 10 miliona godišnje,
- dobijanja značajno bolje, jače prenosne mreže odnosno, formira se prsten 400kV mreže,
- povećanje sigurnosti snadbijevanja električnom energijom većih turističkih središta na Crnogorskom primorju, kao što su Herceg Novi, Tivat, Kotor i Budva,
- Stvaranja uslova za kvalitetno i pouzdano priključenje na prenosnu mrežu novih proizvodnih jedinica sjeverno od Nikšića (HE Komarnica, mHE u okolini Šavnika i Plužina, VE u oblasti Krnova i dr).
- Stvaranje infrastrukturnih uslova za pouzdanije i kvalitetnije napajanje nikšićke i žabljčke opštine kao preduslova za njihov razvoj,
- Stvaranje infrastrukturnih uslova za pouzdaniju evakuaciju električne energije iz budućih proizvodnih objekata u opštini Pljevlja, TE Maoče, TE Pljevlja 2
- Crna Gora se pozicionira kao važno energetske čvorište u regionu.

STATUS REALIZACIJE PROJEKTA

Donesen je Detaljni prostorni plan za projekat, izvršena je nabavka dijela opreme za dalekovod i trafostanicu, potpisani su Ugovori sa međunarodnim finansijskim institucijama, sproveden je dobar dio aktivnosti ali su i dalje u toku postupci rješavanja imovinsko – pravnih odnosa radi obezbjeđenja zemljišta potrebnog za realizaciju projekta, sproveden je tenderski postupak za angažovanje glavnog izvođača za TS Lastva u skladu sa pravilima međunarodnih finansijskih institucija.

Kada je riječ o realizaciji projekta od strane Terne na teritoriji Crne Gore, sprovodi se niz aktivnosti koje se odnose na rješavanje imovinsko pravnih odnosa i obezbjeđenje zemljišta potrebnog za izgradnju objekata (zemljišta za konvertorsko postrojenje, pristupni put, za podzemni kabl), vrše se geološka istraživanja, topografska ispitivanja i drugo.

Značajne aktivnosti koje su u toku

U toku su dalje aktivnosti na rješavanju imovinsko pravnih odnosa i obezbjeđenju zemljišta potrebnog za izgradnju objekata. CGES uz podršku konsultanta sprovodi postupak vrednovanja ponuda pristiglih na tenderu za izbor glavnog izvođača za izgradnju priključnih dalekovoda i 2x400kV dalekovoda Lastva- Čevo i očekuje se da će ugovor sa izvođačem biti potpisan u martu mjesecu ove godine.

U finalnoj fazi je priprema tenderske dokumentacije za izbor izvođača radova na izgradnji dalekovoda Čevo – Pljevlja. Očekuje se da bi tender mogao da se objavi u naredna dva mjeseca.

PLANIRANE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU U 2014. GODINI

- **Nastavak daljih aktivnosti na rješavanju imovinsko pravnih odnosa i obezbjeđenju zemljišta potrebnog za izgradnju objekata.**
- **Otpočinjanje radova na izgradnji TS Lastva**
- **Završetak postupka vrednovanja ponuda pristiglih na tenderu za angažovanje glavnog izvođača za izgradnju dalekovoda 400 kV i 2x400 kV Lastva –Čevo. Potpisivanje ugovora sa prvorangiranim ponuđačem**
- **Priprema tenderske dokumentacije za angažovanje izvođača za dalekovod 400 kV dionica Čevo-Pljevlja, objavljivanje tendera**

NAZIV PROJEKTA: Realizacija projekata izgradnje vjetroelektrana	
OPIS PROJEKTA	<p>Projekat izgradnje VE Krnovo- (instalisanе snage 72 MW) Ugovor o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo (opštine Nikšić, Šavnik i Plužine) zaključen je 5. avgusta 2010. godine sa konzorcijumom „MHI-IVICOM Consulting GmbH“ čiji su članovi bili "Mitsubishi Heavy Industries" iz Japana i "Ivicom Consulting" GmbH iz Austrije. Period zakupa je 20 godina, sa mogućnošću produženja do maksimalno 5 godina. Konzorcijum se obratio Ministarstvu ekonomije sa zahtjevom da umjesto kompanije „Mitsubishi Heavy Industries“, francuska kompanija „Akuo Energy“, pristupi konzorcijumu kao novi lider konzorcijuma, nakon čega je Ministarstvo ekonomije 24. septembra 2012. godine zaključilo da kompanija „Akuo Energy“ zadovoljava uslove iz Tenderske dokumentacije i da može zamijeniti kompaniju „Mitsubishi Heavy Industries“ u konzorcijumu. Inovirani UTU za izgradnju vjetroelektrane na lokalitetu Krnovo izdati su 10.05.2013. godine. Na sjednici od 15. novembra 2012. godine Vlada je donijela Odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju VE Krnovo na teritoriji opština Nikšić, Šavnik i Plužine („Službeni list CG“, broj 62/2012 od 14.12.2012. godine). U skladu sa Odlukom o proglašenju javnog interesa, komisije formirane od strane Uprave za nekretnine, PJ-Nikšić, Šavnik i Plužine su izvršile cjelokupnu procjenu vrijednosti nepokretnosti koja se ekspropriše. U skladu sa odredbama Ugovora troškove eksproprijacije snosi investitor.</p> <p>Projekat izgradnje VE Možura-(instalisanе snage 46 MW) Ugovor o zakupu zemljišta i izgradnji vjetroelektrane na lokalitetu Možura (opštine Ulcinj i Bar) zaključen je 5. jula 2010. godine sa konzorcijumom „Fersa Energias Renovables“ S.A. iz Španije i „Čelebić“ DOO iz Podgorice. Ugovorom je predviđena izgradnja vjetroelektrane instalisanе snage do 46 MW. Period zakupa je 20 godina, sa mogućnošću produženja za maksimalno 10 godina. Inovirani UTU za izgradnju vjetroelektrane na lokalitetu Možura izdati su 07.06.2013. godine. Ugovorom.</p>
STATUS REALIZACIJE PROJEKTA	<p>Projekat izgradnje VE Krnovo U narednom periodu se očekuje da se za nepokretnosti obuhvaćene dopunom odluke sprovede postupak eksproprijacije nakon čega će Investitor predati zahtjev za izdavanje građevinske dozvole. Vlada je na sjednici održanoj dana 30.01.2014. godine donijela odluku o utvrđivanju javnog interesa za eksproprijaciju nepokretnosti za izgradnju vjetroelektrane „Krnovo“na teritoriji opština Nikšić, Šavnik i Plužine. Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja odluke u „Službenom listu Crne Gore“. Nakon dobijanja građevinske dozvole investitor je dužan da u roku od dva mjeseca otpočne izgradnju objekta.</p> <p>Projekat izgradnje VE Možura Investitor je podnio zahtjev Ministarstvu turizma i održivog razvoja za izdavanje građevinske dozvole sa pripremljenom tehničkom dokumentacijom neophodnom za izdavanje iste i obavezi je da u roku od 2 mjeseca od izdavanja građevinske dozvole otpočne izgradnju vjetroelektrane.</p>
PLANIRANE AKTIVNOSTI NA PROJEKTU U 2014. GODINI I ROKOVI REALIZACIJE	<ul style="list-style-type: none"> • Izdavanje građevinske dozvole i otpocinjanje radova